

ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΠΑΝΤΕΣ

Η Εκκλησία διάλεξε την Κυριακή μετά την Πεντηκοστή, να αφιερώνεται στη μνήμη των Αγίων Πάντων, όλων "των απ'αιώνος ευαρεστησάντων" γνωστών και αγνώστων αγίων.

Η θέσπιση της εορτής, κατά την εποχή του αοιδίμου και σοφοτάτου βασιλέως Λέοντα του Στ' και η θέση της μέσα στο εορτολόγιο, δεν είναι τυχαία. Από την πρώτη Κυριακή της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής, πέρα από το ιστορικό γεγονός της αναστήλωσης των εικόνων γινόταν και μία πρόσκληση, πρόκληση για αναστήλωση του κατ'εικόνα μας σε καθ'ομοίωση, μεταμόρφωση του ατόμου μας σε πρόσωπο, σε εικόνα. Το Πεντηκοστάριο κλείνει με την πραγματοποίηση αυτής της πρόκλησης που δεν είναι άλλη από την εορτή των Αγίων Πάντων. Οι εορτές στην Εκκλησία, η μία διαδέχεται την άλλη και υποδεικνύουν σε μας τη μεταξύ τους σχέση. Μετά τη νηστεία, την προσευχή, την αγρυπνία, τον πνευματικό αγώνα ακολούθησε το πάθος και η Σταύρωση του Χριστού. Το γεγονός της Αναλήψεως και της Πεντηκοστής συνδέεται άρρηκτα με την εορτή των Αγίων Πάντων. Όλοι όσοι ακολούθησαν αυτό τον Πνευματικό δρόμο φανερώνουν σε μας τα αποτελέσματα του αγώνα τους. Η παρουσία και η επενέργεια του Αγίου Πνεύματος επιφέρει όλους εκείνους τους καρπούς που διανοίγουν τους ορίζοντες για να μπορεί ο άνθρωπος να εγκολπωθεί την αγιότητα, η οποία σηματοδοτεί και τη θεία κλήση του. Οι Άγιοι της Εκκλησίας μας καθορίζουν, με το παράδειγμά τους, το μέτρο της ζωής για όλους μας. Αυτοί είναι η βάση της Εκκλησίας, οι έμπρακτοι εκφραστές του Ευαγγελίου και οι μιμητές των παθών του Χριστού.

Η εορτή των Αγίων Πάντων έχει εσχατολογικό χαρακτήρα. Με την εορτή αυτή ανοίγεται μπροστά μας ξεκάθαρα η ολοκλήρωση - τελείωση της καθόδου του Αγίου Πνεύματος στον κόσμο. Μόνο τότε το προαιώνιο σχέδιο του Θεού τελειοποιείται. Ο Ιησούς Χριστός το είχε αναφέρει στους μαθητές του ότι: «...συμφέρει «ὕμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω...» (Ιων. ιστ' 7), ώστε «ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὀδηγήσει «ὕμῃς ἐν πάσῃ τῇ ἀληθείᾳ...» (Ιων. ιστ' 13). Μόνο τότε ο κόσμος θα εννοούσε τα λόγια του Κυρίου τα οποία μέχρι τότε «οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα» (Λκ. ιη' 34).

Ο Χριστός πριν το πάθος του είπε στους μαθητές του: «ἀγὼ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἑλκύσω πρὸς ἑμαυτόν» (Ιων. ιβ' 32). Σκοπός της γεννήσεως του Χριστού στη γη ήταν να ανεβάσει την ανθρώπινη φύση στην προπρωτική της κατάσταση. Με την Ανάληψή Του ανέβασε το άφθαρτο, αναστημένο σώμα Του στους ουρανοὺς ανοίγοντας στο ανθρώπινο γένος το δρόμο της κατά χάριν Θεώσεώς του.

Σκοπός της αποστολής του Αγίου Πνεύματος είναι να φωτίζει και να αποκαλύπτει σε βάθος τα νοήματα και τα μυστικά της επανασύνδεσης του ανθρώπου με το Θεό. Με την παρουσία του Αγίου Πνεύματος στη ζωή κάθε χριστιανού έχει ως αποτέλεσμα την συμμετοχή του σε μια λειτουργική εσχολογία. Όπως αναφέρει ο Καβάσιλας «η μέλλουσα ζωή εκχέεται για να αναμειχθεί στην παρούσα ζωή. Ο ήλιος της δόξας εμφανίστηκε με μία συγκατάβαση. Ο άρτος των αγγέλων δόθηκε στους ανθρώπους. Σαν αληθινός εραστής, ο Θεός δημιουργεί το σύμπαν και την ωραιότητα, ενσαρκώνεται και πεθαίνει από αγάπη». Οι άγιοι είναι «το πλήρωμα της δόξας, το γνήσιο απαύγασμα της φλόγας του Αγίου Πνεύματος με το οποίο ντύθηκε ολόκληρη η Εκκλησία του Χριστού».

Η Ορθοδοξία είναι ζωή, εργαστήριο αγιότητας, αθανασίας, χώρος άμεσης και ουσιαστικής έκφρασης του απολυτρωτικού έργου του Κυρίου, τρόπος βίωσης της εν Αγίω Πνεύματι μυστικής ένωσης με το Σωτήρα Χριστό ως κιβωτός της σωτηρίας. Οι άγιοι αποτελούν τον γλυκό καρπό της μυστηριακής και ασκητικής ζωής μέσα στην Εκκλησία. Το Άγιο Πνεύμα αναπλάθει την παραμορφωμένη από την αμαρτία μάζα των εθνών και δημιουργεί τον νέο λαό του Θεού, την Εκκλησία. Οι άγιοι κοσμούν το στερέωμα της Εκκλησίας και τη λαμπρύνουν με τη μαρτυρία της αλήθειας και της σωτηρίας που προσφέρει ο Χριστός.

Αυτό που κατόρθωσαν οι άγιοι καλούμαστε να το πετύχουμε κι εμείς. Αφού καλούμαστε να γίνουμε "θείας φύσεως κοινωνοί" (Α΄Πετρ.4). Στην κλήση αυτή ανταποκρίθηκαν ολοκληρωτικά οι άγιοι της Εκκλησίας μας και κατόρθωσαν να βιώσουν το Φως της Θεότητας, γι' αυτό αποτελούν για μας τους οδοδείκτες της "κατά Χριστόν τελειότητας". Η ενεργός μετοχή των ανθρώπων σε αυτή τη χωρίς ορίων αγάπη έχει ως αποτέλεσμα τον αγιασμό και την θέωσή τους. Ο Χριστός όταν εμφανιστεί κατά την ένδοξη παρουσία του, υπεράνω των νεφελών θα ελκύσει στον εαυτό του όλα τα δημιουργήματα, μέσα σε μια δύναμη εκστάσεως. Η κοινωνία των Αγίων και του Θεού εν Χριστώ Ιησού δεν θα σημαίνει την αλλαγή της ανθρώπινης φύσης σε θεία ή τη σύγχυση της ανθρώπινης φύσης μαζί με τη Θεία. Οι άνθρωποι θα μετέχουν στις ενέργειες του Θεού κι όχι στην ουσία. Στην έλευσή Του θα συναθροιστούν οι Άγιοι και θα σχηματίσουν ένα στέμμα γύρω από την υπέρτατη Ωραιότητα». Άγιοι είναι όσοι στην επίγεια ζωή τους αξιοποίησαν το «κατ' εικόνα» και έφθασαν στο «καθ' όμοίωσιν». Το Ευαγγέλιο δηλώνει ξεκάθαρα ότι τα πάντα αρχίζουν από τον προσωπικό αγώνα του καθενός. Η μέλλουσα μεταμόρφωση του ανθρώπου περιλαμβάνει ολόκληρη την ψυχοσωματική ύπαρξή του. Ο Θεός δε θέλει την σωτηρία μόνο της ψυχής. Προσδοκούμε κι ανάσταση νεκρών ώστε το σώμα απαλλαγμένο από τα πάθη και την αμαρτία να ζήσει αιώνια μαζί με την ψυχή. Η θεοειδής αυτή κατάσταση είναι εκείνη που

έχει κληθεί κάθε άνθρωπος να ζήσει. «Τότε οί δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν» (Μτ. ιγ´ 43).

Ἡ Παναγία καὶ ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος ἀποτελοῦν τὰ ρυθμιστικὰ , «κανονιστικὰ ἀρχέτυπα τοῦ ἀνθρωπίνου γένους» καὶ μαζί με ὅλους τοὺς Ἁγίους δέονται, παρακαλοῦν, μεσιτεύουν καὶ προσεύχονται γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἀναφέρει γιὰ τὴ δευτέρα παρουσία τοῦ Χριστοῦ: «Ἔτσι θα ἔλθει ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ . Ὁ Κύριος μας σε ὅλους θα ἔλθει , ἐπικεφαλῆς τῶν στρατιῶν του , τῆς ἀγγελικῆς λεγεώνας, τῆς σύναξης τῶν ἀρχαγγέλων, τῶν μαρτύρων, τοῦ χοροῦ τῶν δικαίων, τῶν προφητῶν καὶ ἀποστόλων. Θα ἔλθει Ἀυτὸς ὁ ἴδιος ἐν μέσω ὅλων αὐτῶν, αὐλῶς, ὡς βασιλεὺς μέσα σε ἀνέκφραστη καὶ ἀπεριόριστη δόξα».

Ὅλοι μας καλοῦμαστε νὰ βιώσουμε με τὴν βοήθεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τὴν παρουσία τοῦ Χριστοῦ στὴ ζωὴ μας ὥστε νὰ ξαναβροῦμε τοὺς εαυτοὺς μας ὡς ζώσες εἰκόνες , συγκεντρωμένες σαν εἰκονοστάσι στὸν οὐράνιο ναὸ τοῦ Θεοῦ.

Δέσποινα Ἰωάννου-Βασιλείου
Πρεσβυτέρα - Ἐκπαιδευτικός